

2016

(May)

COMMERCE

(General/Speciality)

Course : 204

(Principles of Business Management)

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks
for the questions

(New Course)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি লিখা :

Answer the following as directed :

- (a) কোনে প্ৰথমে 'সহযোগিতাৰ শক্তি' নীতিটো উপস্থাপন
কৰিছিল? 1
Who first propounded the principle of
'esprit de corps'?
- (b) MIS-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা। 1
Write the full form of MIS.
- (c) 'Zero-based budgeting' কৌশল প্ৰথমে
_____ ত ব্যৱহৃত হৈছিল। (খালী ঠাই পূৰ কৰা) 1
'Zero-based budgeting' technique was
first used in _____. (Fill in the blank)

(2)

- (d) 'অগ্ৰণী কাৰ্যকাৰক'ৰ ধাৰণাটো _____ য়ে সূচনা কৰিছিল। (খালী ঠাই পূৰ কৰা) 1
'Functional foremanship' was introduced by _____. (Fill in the blank)
- (e) পৰিকল্পনাৰ দুটা সীমাবদ্ধতা উল্লেখ কৰা। 2
State two limitations of planning.
- (f) 'কেন্দ্ৰীয়কৰণ' আৰু 'বিকেন্দ্ৰীয়কৰণ' একে অৰ্থত ব্যৱহৃত হয়। (শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা) 1
'Centralization' and 'decentralization' are used in the same sense.
(Write True or False)
- (g) আনুষ্ঠানিক সংগঠন আৰু অনানুষ্ঠানিক সংগঠনৰ এটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা। 1
State one distinction between formal organization and informal organization.

2. তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ চমু উত্তৰ লিখা : $4 \times 4 = 16$
Answer briefly any four of the following questions :

- (a) ব্যৱসায় পৰিচালনাত এখন ভাল পৰিকল্পনাই কি ভূমিকা পালন কৰিব পাৰে?
What kind of role does a good plan play in business management?
- (b) বিভাগীয়কৰণৰ লক্ষ্য সম্পৰ্কে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।
Briefly explain the aims of departmentation.

(3)

- (c) 'কৰ্ম-বিভাজন' আৰু 'বিশেষীকৰণ'ৰ সম্পৰ্ক চমুকৈ উল্লেখ কৰা।
Briefly state the relationship between 'division of work' and 'specialization'.
- (d) পৰিচালনাৰ 'পদ্ধতি তত্ত্ব'ৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।
Write a short note on 'systems approach' of management.
- (e) 'Line and staff' সংগঠনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।
Explain the features of 'line and staff' organization.
3. (a) 'ব্যৱসায় পৰিচালনা' শব্দটোৰ তুমি কি ধৰণে সংজ্ঞা দিবা? ইয়াৰ তাৎপৰ্য বৰ্ণনা কৰা। $6+8=14$
How would you define the term 'business management'? Describe its significance.
নাইবা / Or
- (b) পৰিচালনাৰ চিন্তাধাৰা বিকাশত F. W. Taylor-ৰ অৱদান মূল্যায়ন কৰা। 14
Evaluate the contribution made by F. W. Taylor to the growth of management thought.
4. (a) 'সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়া' বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ বিভিন্ন কৌশলসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। $4+10=14$
What do you mean by 'decision-making process'? Explain its different techniques.

(4)

নাইবা / Or

- (b) ব্যৱসায় পৰিচালনাত পৰিকল্পনাৰ মৌলিক নীতিসমূহ কি কি? ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা আলোচনা কৰা। 6+8=14

What are the fundamental principles of planning in business management? Discuss its importance.

5. (a) সংগঠিতকৰণৰ প্ৰকৃতি আৰু প্ৰক্ৰিয়া বৰ্ণনা কৰা। 7+7=14

Describe the nature and process of organising.

নাইবা / Or

- (b) 'পৰিচালনাৰ বিস্তৃতি' বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ তাৎপৰ্য আলোচনা কৰা। 6+8=14

What do you mean by 'span of management'? Discuss its significance.

6. (a) Abraham Maslow-ৰ প্ৰণোদন তত্ত্বটো ব্যাখ্যা কৰা। 14

Explain Abraham Maslow's theory of motivation.

নাইবা / Or

- (b) পৰিচালনীয় নিয়ন্ত্ৰণৰ ধাৰণা আৰু প্ৰক্ৰিয়া চমুকৈ আলোচনা কৰা। 7+7=14

Briefly discuss the concept and process of managerial control.

(5)

(Old Course)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

1. তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি লিখা :

Answer the following as directed :

- (a) POSDCORB-ৰ শ্ৰেণী হ'ল _____।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা) 1

POSDCORB was introduced by _____.

(Fill in the blank)

- (b) বৈজ্ঞানিক ব্যৱস্থাপনাৰ পিতৃ হ'ল _____।

1

Father of scientific management is _____.

- (i) হেনৰী ফেয়ল / Henry Fayol

- (ii) লুই আলেন / Louis Allen

- (iii) এফ. ডব্লিউ. টেইলৰ / F. W. Taylor

(শুদ্ধটো বাছি উলিওৱা)

(Choose the correct one)

- (c) 'অঙ্গ সঞ্চালন' _____ ৰ এটা উপাদান।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা) 1

'Motion study' is a part of _____.

(Fill in the blank)

- (d) 'সহযোগিতাৰ শক্তি' বৈজ্ঞানিক পৰিচালনাৰ এটা বুনীয়াদী নীতি।

(শুদ্ধ নে অশুদ্ধ লিখা) 1

'Esprit de corps' is a basic principle of scientific management.

(Write True or False)

(6)

- (e) "উদ্দেশ্যৰ দ্বাৰা পৰিচালনা"ৰ ধাৰণাটো কোনে সূচনা কৰিছিল? 1
Who initiated the concept of 'management by objectives'?
- (f) 'কৰ্মকৰণ সংগঠন'ৰ ধাৰণাটো কোনে প্ৰচলন কৰিছিল? 1
Who developed the concept of 'functional organization'?
- (g) এখন ভাল পৰিকল্পনাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা। 2
Mention two features of a good plan.
2. চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) : 4×4=16
Write short notes on (any four) :
- (a) পৰিকল্পনাৰ স্বীকাৰ্যসমূহ
Planning premises
- (b) বাজেট
Budget
- (c) Herzberg-ৰ অনুপ্ৰেৰণাৰ তত্ত্ব
Herzberg's theory of motivation
- (d) এজন ভাল নেতাৰ গুণসমূহ
Qualities of a good leader
- (e) পৰিকল্পনাৰ সীমাবদ্ধতাসমূহ
Limitations of planning
- (f) আনুষ্ঠানিক আৰু অনানুষ্ঠানিক সংগঠন
Formal and informal organizations

(7)

3. (a) ব্যৱসায় পৰিচালনাৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ আলোচনা কৰা। 6+6=12
Discuss the nature and scope of business management.
নাইবা / Or
- (b) পৰিচালনাৰ 'অবস্থা সাপেক্ষ তত্ত্ব'ৰ এক বৰ্ণনা দিয়া। 12
Describe the 'contingency approach' of management.
4. (a) সিদ্ধান্ত গ্ৰহণৰ বিভিন্ন কৌশলসমূহ বহলাই আলোচনা কৰা। 11
Discuss elaborately the different techniques of decision making.
নাইবা / Or
- (b) "উদ্দেশ্যৰ দ্বাৰা পৰিচালনা"ৰ সুবিধা আৰু সীমাবদ্ধতাসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা। 5½+5½=11
Discuss briefly the advantages and limitations of 'management by objectives'.
5. (a) 'পৰিচালনাৰ প্ৰসাৰ' বুলিলে কি বুজা? ইয়াৰ তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা। 4+7=11
What do you mean by 'span of management'? Explain its significance.

(8)

নাইবা / Or

(b) বিভাগীয়কৰণৰ বিভিন্ন আধাৰ বা ভিত্তিসমূহ চমুকৈ আলোচনা কৰা। 11

Briefly discuss the different bases of departmentation.

6. (a) 'প্ৰণোদন' বুলিলে কি বুজা? ব্যৱসায় পৰিচালনাত ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা আলোচনা কৰা। 4+7=11

What do you mean by 'motivation'? Discuss its importance in business management

নাইবা / Or

(b) 'নেতৃত্বৰ আৰ্হি'ৰ ওপৰত এটা ব্যাখ্যামূলক টোকা লিখা। 11
Write an explanatory note on 'leadership styles'.

7. (a) পৰিচালনীয় নিয়ন্ত্ৰণৰ বিভিন্ন পদক্ষেপসমূহ উপযুক্ত চিত্ৰৰ সহায়ত চমুকৈ বৰ্ণনা কৰা। 11

Briefly describe the different steps of managerial control with the help of suitable diagram.

নাইবা / Or

(b) ফলপ্ৰসূ নিয়ন্ত্ৰণ সাধনৰ কাৰণে আৱশ্যকীয় প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা। 11

Explain the essential requirements of an effective control system.